

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ทักษะคิดของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
 โดย : นางสาวศรินษา เป็ยงอุทา
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 ปีการศึกษา : 2544

— การศึกษาเรื่องทักษะคิดของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงทักษะคิดของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และปัจจัยที่มีผลต่อทักษะคิดต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ได้แก่ ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านการฝึกอบรม ด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านประสบการณ์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และปัจจัยด้านความคิดเห็นต่อนโยบายของรัฐต่อเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้คือ มัคคุเทศก์ที่อยู่ในบริษัทประกอบธุรกิจท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้จำนวน 123 คน โดยการกรอกแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ t-test และ F-test ในการทดสอบ

ผลการศึกษาพบว่า

1. มัคคุเทศก์เป็นเพศชายและเพศหญิงจำนวนเท่า ๆ กัน มีอายุระหว่าง 26-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีรายได้ต่อเดือน 5,001-10,000 บาท
2. มัคคุเทศก์มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อยโดยเฉลี่ย 5.5 ปี และไม่เคยเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ แต่มีประสบการณ์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 1-4 ครั้ง
3. มัคคุเทศก์มีความคิดเห็นที่ดีต่อนโยบายของรัฐต่อเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
4. ทักษะคิดของมัคคุเทศก์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า มัคคุเทศก์มีทักษะคิดต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อยู่ในระดับสูง กล่าวคือ มีทักษะคิดที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ซึ่งในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ มีบางเรื่องที่มีมัคคุเทศก์

อาจมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน ในเรื่องการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวถือเป็นสิ่งจำเป็นที่สุด ในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนในเรื่องการส่งเสริมซื้อของที่ระลึกที่ทำจากพืชและสัตว์น้ำ เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นนั้น เป็นเรื่องที่มีเหตุผลที่ไม่ให้ความสำคัญ และในด้านแนวโน้มพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดย มีการจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในแต่ละครั้ง เป็นเรื่องที่มีเหตุผลที่มีแนวโน้มปฏิบัติน้อยที่สุด

5. ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของมัณฑุเทศ์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่า มีเพียงปัจจัยเดียว คือ ปัจจัยด้านความคิดเห็นก่อนนโยบายของรัฐต่อเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และปัจจัยด้านประสบการณ์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ ด้านประสบการณ์การทำงาน ด้านการฝึกอบรม ด้านการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ด้านประสบการณ์ส่วนตัวในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลต่อทัศนคติของมัณฑุเทศ์ต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนพบว่ามีปัญหา และอุปสรรคในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์หลายด้าน ทั้งทางด้านแหล่งท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักท่องเที่ยว มัณฑุเทศ์ รวมทั้งประชาชนในท้องถิ่น และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐควรมีมาตรการ ในการกำหนดแผน การดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งมีแนวทางในการนำไปปฏิบัติที่ชัดเจน ให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น การจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ เรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทุกรูปแบบ เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงแผนการดำเนินงานของรัฐ และเป็นแนวทางแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย